

Nota informativă

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea hotărârii Guvernului nr. 690/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Energiei

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În decembrie 2022 Consiliul Ministerial al Comunității Energetice a adoptat un amendament la Regulamentul (UE) nr. 2018/1999 privind Guvernanța Uniunii Energetice prin care au fost introduse țintele pentru anul 2030 pentru fiecare parte contractantă, inclusiv pentru Republica Moldova. Astfel, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie trebuie să fie de minim 27% în anul 2030. Creșterea consumului total de energie primară va fi de cel mult 3000 de ktep în anul 2030, iar a consumului total final de energie de cel mult 2800 de ktep în anul 2030. Totodată, este preconizată o reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră (GES) cu 68,6% în anul 2030 față de nivelul anului de referință 1990, la nivelul de 9,10 Mt de CO₂ echivalent.

În acest scop, Guvernul a promovat modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, unul dintre obiectivele amendamentelor a fost de a îmbunătăți mediul investițional pentru sursele regenerabile prin îmbunătățirea și simplificarea procedurii de licitație pentru obținerea statutului de „producător eligibil mare” pentru a beneficia de schema de sprijin „preț fix”. Modificările propuse la modalitatea de organizare și desfășurare a licitațiilor în domeniul energiei au ca scop stimularea investițiilor în surse regenerabile, în vederea atingerii obiectivelor naționale către anul 2030.

Astfel, au fost identificate următoarele probleme principale care necesită a fi corectate în Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, care stabilește procesul de organizare și desfășurare a licitațiilor, componența și atribuțiile comisiei de licitație, inclusiv în partea ce ține de implementarea proiectelor, cât și cerințele pe care procedura de licitație trebuie să le reflecte în mod obligatoriu, pentru alinierea acestuia la prevederile Legii nr. 10/2016, după cum urmează:

1. Componența comisiei de licitații nu reflectă lista actuală a Ministerelor, a altor instituții subordonate dar și nu cuprinde reprezentatul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, introdus prin modificările la Legea nr. 10/2016;
2. Experții externi care pot fi atrași de Comisia de licitații pentru oferirea suportului tehnic la desfășurarea procedurii de licitații nu puteau fi remunerați pentru expertiza oferită. Prin urmare, este dificil sau practic imposibil implicarea unor experți fără a asigura remunerarea acestora.
3. Anunțarea anuală a calendarului de desfășurare a licitațiilor de către Guvern ar însemna aprobarea anuală a Hotărârilor de Guvern în acest sens fapt care duce la tergiversarea procesului de organizare și desfășurare a licitațiilor;
4. Calendarul licitațiilor nu este aliniat cu planul multianual de licitații astfel cum este prevăzut în Legea nr. 10/2016;
5. Nu este prevăzută expres procedura de desemnare de către Guvern a Comisiei de licitații
6. Cerințele de precalificare și modalitatea de organizare a licitației prevăzute în actualul regulament ar putea determina Comisia de licitație să acorde sprijin unor proiecte cu o probabilitate redusă de finalizare și/sau să impună o sarcină administrativă ridicată pentru

proiectele potențiale cu o probabilitate redusă de a primi statutul de producător eligibil. Acest lucru ar putea avea un impact negativ asupra costurilor de finanțare a tehnologiei SER;

7. Lipsa unor informații suplimentare și detaliate cu privire la documentația de licitații ce urmează a fi elaborată de către Comisia de licitații pune în dificultate investitorii respectiv este nevoie de informații adiționale cu privire la componența documentației.

Având în vedere cele menționate mai sus, proiectul Regulamentului are drept scop îmbunătățirea întregii proceduri de desfășurare a licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil, inclusiv prin reducerea riscului în cadrul proceselor de licitație și asigurarea unui control sporit al Guvernului asupra viitorului mix energetic (în conformitate cu nevoile și obiectivele viitoare specifice fiecărei tehnologii) prin alinierea calendarului anual de licitații cu planul de licitații multianuale al Guvernului.

Atingerea finalităților propuse va permite: îmbunătățirea și simplificarea procedurii de licitație pentru obținerea statutului de producător eligibil, organizată în conformitate cu dispozițiile legislației naționale; asigurarea unei concurențe efective în cadrul procesului de licitație pentru obținerea statutului de producător eligibil prin atragerea mai multor participanți la licitație și prin stabilirea unor condiții transparente și avantajoase pentru potențialii investitori în sectorul energiei regenerabile și obținerea, în urma procedurii de licitație, a unor prețuri fixe mai mici, care să fie reciproc avantajoase atât pentru producătorii desemnați câștigători în cadrul procedurii de licitație, cât și pentru consumatorii finali, care vor suporta, în cele din urmă, costurile de punere în aplicare a schemei de sprijin.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea hotărârii Guvernului nr. 690/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În vederea atingerii scopurilor propuse, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea hotărârii Guvernului nr. 690/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil vine cu următoarele modificări:

- Modificarea compoziției comisiei de licitații în conformitate cu structura actuală a Guvernului dar și noile prevederi ale Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile care stabilesc că în componența Comisiei de licitații participă reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică;
- Atragerea experților tehnici externi și remunerarea acestora;
- permiterea unei capacități de ofertare care să acopere două sau mai multe tehnologii selectate;
 - introducerea licitațiilor în mai multe etape, inclusiv a unei faze de negociere;
 - introducerea posibilității Comisiei de licitații în ședința privind deschiderea și examinarea admisibilității ofertelor, să ceară și să primească de la investitorii care participă la licitație materiale suplimentare în vederea rectificării abaterilor nemateriale;
 - introducerea unei informații mai detaliate cu privire la informațiile și documentele pe care trebuie să le includă documentația de licitații;
 - creșterea plafonului valorii garanției de participare la licitație și a garanției de bună execuție a contractului;

- introducerea unor clarificări privind regulile de departajare; - alinierea calendarului anual al licitațiilor cu calendarul indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație pentru următorii 3–5 ani, astfel cum este stabilit în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile; - permiterea depunerii electronice a documentelor de licitație; etc. Modificările propuse în proiectul Regulamentului vor permite crearea mecanismelor de sprijin parțial care să permită Guvernului să promoveze adoptarea SER fără a dedica fonduri pentru a acoperi costul total al dezvoltării. De asemenea, se va urmări reducerea riscului procesului de licitație, ceea ce va duce la o participare sporită a potențialilor ofertanți la procedurile de licitație și la reducerea costurilor de finanțare. Totodată, va avea loc alinierea calendarului anual de licitații cu planul multianual de licitații al Guvernului și permiterea unor runde unice de licitații care să acopere două (sau mai multe) tehnologii RES specifice, oferind Guvernului un control mai mare asupra viitorului său mix energetic.
5. Fundamentarea economico-financiară   Implementarea proiectului regulamentului respectiv va putea genera costuri suplimentare la bugetul de stat, având în vedere că conform proiectului, experții tehnicii externi ai Comisiei de licitații pot fi angajații Instituțiilor Publice fondate de către Ministerul Energiei, iar salarizarea acestora urmează a fi planificată și asigurată din bugetul de stat. Având în vedere experiența implementării proiectului „Eficiența Energetică în Republica Moldova” pot fi estimate costuri suplimentare în jur de 2 milioane Lei /procedură de licitație.   Merită a fi menționat că pentru organizarea primei runde de licitații planificate pentru anul 2024, Comisia de licitații va beneficia de suportul tehnic al proiectului de asistență tehnică contractat de Banca Europeană pentru Reconstrucției și Dezvoltare.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare   Proiectul Regulamentului este în concordanță cu legislația națională. De asemenea, aceasta nu contravine altor reglementări normative primare.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului   Proiectul va fi supus procedurii de examinare și avizare în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative.   În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (compartimentul „Transparența”, directoriul Transparență decizională”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md.
8. Constatările expertizei anticorupție   Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
9. Constatările expertizei de compatibilitate   Proiectul Regulamentului, nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, și prin urmare nu necesită a fi supus expertizei.
10. Constatările expertizei juridice   Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
11. Constatările altor expertize

Proiectul conține unele prevederi care pot fi tratate ca având impact asupra activității de întreprinzător, în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

În acest sens, a fost elaborată Analiza de impact la proiectul de hotărâre, în conformitate cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019. Evocăm că, analiza impactului la proiectul hotărârii a fost examinată și susținută în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 28 noiembrie 2023.

Ministru

Victor PARLICOV